

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 2 kroni.

Udje dobé list zastoj.

Vsebina: Razglas glede oddaje izvirnega ruskega lanenega semena po subvenciji. — Posvetovanje o zavarovanju kmetov. — Našim vinogradnikom v uvaževanje. — Praktičen pouk o rezi vinske trte. — Zavarovanje živine na Bavarskem v letih 1907 in 1908. — Težko stališče. — Umeten gnoj in njegov uspeh. — Zvepleno-kisli amonijak ali nekaj o gnojenju. — Čebelarjem. — Zborovanje podružnic. — Iz podružnic. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Tržna poročila. — Oznanila. — Priloga: Knjižica glede gnojenja poljskih in vrtnih pridelkov.

Razglas

glede oddaje izvirnega ruskega lanenega semena po subvenciji.

Z izdatno podporo visokega c. kr. poljedelškega ministrstva je osrednjemu odboru tudi letos omogočeno oddajati izvirno rusko laneno seme po znižani ceni 30 v kilogram.

Naročila od štajerskih kmetovavcev sprejema, če se takoj in ob enem nakaže tudi denar, pisarna c. kr. kmetijske družbe v Gradcu, Stempfergasse 3, a jih ne izvršuje obratno, ampak kadar jih je več skupaj.

Če se potrebuje manj ko 5 kg, naj se ob enem naroči tudi za kakega soseda.

Prosimo za točni naslov, pošto in železniško postajo.

V Gradcu, 1. februarja 1910.

Od osrednjega odbora
c. kr. kmetijske družbe.

26—W

Posvetovanje o zavarovanju kmetov.

V visoki državni zbornici se je osnoval poseben odsek za socialno zavarovanje, ki bi naj sklepal in stavljal predloge o osnutku postave o socialnem zavarovanju, ki jo je vlada predložila v novembru 1908 in ki je postal permanenten. Ta odsek je pri svojih posvetovanjih o predlogu vlade dognal, da je vladino statistično gradivo pomanjkljivo in da ga je zato treba izpopolniti z zaslišavanjem zastopnikov posameznih poklicov. Zato je odsek sklenil poklicati izvedence in jih vprašati za mnenje. O vprašanju zavarovanja samostojnih kmetovavcev se je določila anketa od prezidija visoke državne zbornice na 23. in 24. novembra 1909. Povabljena je bila tudi c. kr. štajerska kmetijska družba, naj na to posvetovanje odpošlje odposlanca. Ker se od načelstva v to določeni poročevavec v zavarovalnih stvarih, član O. O. gospod Rihard Klammer ni mogel udeležiti posvetovanja, se je ta naloga poverila glavnemu tajniku kmetijske družbe. Neposredno pred posvetovanjem pa je dobila kmetijska družba

brzobjavko nemške sekcije češkega kulturnega sveta s pozivom, naj se odposlanec udeleži razgovora pred posvetovanjem v zborovalnici c. kr. kmetijske družbe na Dunaju. Temu povabilu se je večina odposlancev odzvala in sklenilo se je oddati izjavo, da zastopniki posameznih kmetijskih društev za sedaj še ne morejo podati obveznih izjav o vseh teh vprašanjih, ker nimajo potrebnega statističnega gradiva in ker s svojimi sklepi nebi radi prehiteli sklepov drugih posameznih kmetijskih korporacij. Pač pa se žele udeležiti posvetovanj in obravnav, da si nekatere točke tega vprašanja popolnoma pojasnijo in prosijo samo, naj se pred končnimi sklepi poskrbe mnenja posameznih kmetijskih društev.

To izjavo je prečital izvedenec Meyer (Solnograd) v imenu podpisanih odposlancev pred odsekom za socialno zavarovanje. O tem se je takoj razvil živahen razgovor, v katerem so gospodje državni poslanci splošno opozarjali na to: da bi se dobila mnenja posameznih kmetijskih društev, ni potrebno, ker so ta društva imela dovolj časa, da so jih lahko oddala na pristojnem mestu. Odseku za socialno zavarovanje gre samo zato, da poizve osebna mnenja gospodov odposlancev in ko so vsi izjavili, da so pripravljeni, je odsek prešel na meritorna posvetovanja. Torej so se zaslišali posamezni izvedenci (prišlo je 21 odposlancev) in sicer najprej oni iz alpskih, potem oni iz sudetskih in oni iz karpatskih dežel. Vsak izvedenec je bil naprošen, naj najprej razvije splošno svoje nazore o vprašanju, kateri samostojni kmetovavci se naj obvežejo zavarovanju, na kar so gospodje državni poslanci stavili vsakemu odposlancu še par posebnih vprašanj o podrobnostih.

Najprej so se zaslišali zastopniki Solnograške, Tirolske, Kranjske, Nižje in Gornje Avstrijske, pred vsem glede kroga zavarovanja obvezanih samostojnih kmetovavcev, začetka zavarovanja, konca zavarovanja, glede pogojev, pod katerimi je samostojen kmetovavec zavezan za zavarovanje, kateri momenti morajo tukaj tvoriti podlago, ali katastralno dognan čisti pridelek ali po dohodkih določena

višina premoženja, glede zavarovanja rodbine in eventualnih razširjatev zavarovanja samostojnih kmetovavcev, kakor je določa vladina predloga.

Zastopnik štajerske kmetijske družbe, glavni tajnik Juvan, ki je bil zaslišan po teh odposlancih, je oddal sledečo izjavo:

„V imenu osrednjega odbora štajerske kmetijske družbe se moram iskreno zahvaliti predsedstvu in socialnemu odseku visokega državnega zbora, da sta povabila zastopnika k posvetovanjem odseka za socialno zavarovanje, ker nam je bila s tem dana prilika, da lahko vsaj v tej obliki podamo naše naziranje v tej stvari, dasi bi visoka vlada ne smela opustiti zahteve mnenj posameznih kmetijskih združenj o tej stvari. Štajerska kmetijska družba je tak poziv dobila sicer svoje dni h Koerberjevemu osnutku in je že takrat izrekla svoje soglasje pod pogojem, da se sprejmejo tudi kmetijski delavci, srednji in mali kmetje in njihove rodbine, novega osnutka postave pa sploh ni dobila, kaj šele, da bi o njem bila pozvana podati kako mnenje. Po izpraševanju gospodov odposlancev iz drugih alpskih dežel in debati, ki je temu sledila, so že one točke obravnane, ki se zde visokemu odboru državne zbornice posebno važne in zanimive, torej mi ne preostaja nič drugega, ko da o teh rečeh povem svoje osebno mnenje. Pri tem se lahko opiram na opazke, ki sem jih nabral po svojih mnogih potovanjih in predavanjih o socialnem zavarovanju v različnih delih Štajerske in na izjave kmetov, ki jih bom tukaj naznanil.

Kakor je omenil že gospod odposlanec Tirolske, pozdravljajo tudi štajerski kmetovavci nameravano socialno zavarovanje kar najprisrčneje; želijo si ga že dolgo časa in opetovano se je na občnih zborih štajerske kmetijske družbe o tem govorilo in sklepalo. S tem upajo bode omejen vsaj kolikor toliko neprestani beg z dežele, s tem bo odpravljena tudi sitna skrb za prevžitek. Splošno pa so v velikih skrbih zaradi težkih bremen, ki jih bo to zavarovanje naprtilo stanu kmetov in podjetnikov in splošno vlada mnenje, naj dela visoka zbornica nato, da se bode 1. ustvaril temelj za kolikor mogoče preprosto in ceno socialno zavarovanje in njega upravo;

2. naj se rente za starost in onemoglost dajejo primerno slabim denarnim razmeram Avstrije;

3. temu zavodu se naj pripoji rentna hranilnica, v kateri bo imel delavec, kmet in vsi njegovi domači priliko, da si pridobijo rento za doživetje, kar je v Belgiji že dolgo časa s pridom in uspehi uvedeno. (Konec sledi.)

Našim vinogradnikom v uvaževanje.

(Izviren spis.)

Naravno je, da se vsakdo brani novih, pretečih mu bremen in ko je pred kratkim prišla vest o projektiranem vinskem davku, tedaj so se vinogradniki vseh vinorodnih krajev odločno izrekli zoper to nakano. Močen glas je bil to in upati je, da ne bode preslišan.

Manj naravno pa je, da se še mnogi vinogradniki ne poslužujejo plačilnih olajšav, ki jim jih nudijo različne v to svrhu sklenjene postave. Iz svoje prakse vem, da se vzlic temu, da so bile te postave že mnogokrat objavljene v časopisih in na primeren način razglašene potom občinskih uradov, le vendar še mnogo davka in pristojbin ter kolkov po nepotrebnem plačuje.

Tako na primer imamo zakon, vsled katerega se lahko izposluje delni odpis zemljiškega davka za one vinograde, katerih doneski vsled trtne uši pojemajo ali popolnoma prenehajo. Treba je le to pri okrajnem glavarstvu naznaniti ob času, ko je še mogoče določiti obseg škode na licu mesta, torej še pred trgatvijo.

Če se dohodki naznanjenih parcel v naslednjih letih še bolj zmanjšujejo ali celo prenehajo, se mora zopet prositi za nadaljnji odpis zemljiškega davka.

Drugi zakon zopet določa, da so prenovljene vinogradne parcele deset let proste zemljiškega davka. V tem slučaju je prijaviti ustmeno ali pismeno v teku šestih tednov po dokončanem sajenju pri c. kr. zemljemercu (geometru). Parcele, ki merijo manj ko $\frac{1}{4}$ ha (= 695 □ sežnje) morajo biti za časa prijave popolnoma prenovljene t. j. obsajene z ameriškim trsjem. Pri parcelah, ki merijo nad $\frac{1}{4}$ ha mora biti za časa prijave najmanj $\frac{1}{4}$ ha prenovljenega.

Ako se rok prijave zamudi, začne se oprostitev zemljiškega davka še le z letom po prijavi za ostali čas desetletne dobe.

Če se novi nasad ponesreči, recimo, vsled ogercev, toče, korenčne plesnobe ali kake druge ujme in se mora popolnoma ali vsaj večinoma zopet obnoviti tedaj se lahko izprosi podaljšanje podeljene zemljiškodavnega oproščanja za pet let.

Vse te prijave se lahko vrše tudi potom občinskih uradov, katerim so primerne tiskovine brezplačno na razpolago.

Ta navedena zakona sta sicer vinogradnikom več ali manj znana in nekateri niso deležni njunih dobrot le vsled prevelike brezbriznosti.

Manj znana pa je postava od 16. junija 1894, drž. zak. št. 127, katera določa olajšave glede kolkov in drugih pristojbin pri zneskih, ki si jih vinogradniki izposodijo za obnovo vinogradov pri različnih

denarnih zavodih, kakor so to posojilnice in hranilnice.

Kolki in druge pristojbine na primer za vknjiženje in izknjiženje i. t. d. pa lahko znašajo lepe vsote posebno pri večjih posojilih.

Najemnik posojila, ki je namenjeno za obnovo vinograda, si lahko prihrani te stroške, ako vloži pri pristojnem davčnem uradu nekolkovano prošnjo na okrajno finančno direkcijo. Prošnji pa mora biti priložen prepis dolžnega pisma. V dolžnem pismu morajo biti označene vinogradne parcele, za katere se posojilo najme in njih obseg, nadalje katastralna občina, v katerej ležijo te parcele in pa izjava posestnika, s katero se zaveže, da bode s tem posojilom v določenem času (recimo v teku dveh ali treh let) prenovil navedene vinogradne parcele.

Vinogradniki, poslužujte se torej olajšav, ki vam jih nudijo te postavne določbe.

Da sem te vrstice napisal, me je pa napotilo pred kratkim mi došlo pismo nekega vinogradnika, katerega sem lani opozoril na to postavu. On piše tako: — — —. Prošnja je imela uspeh. Prihranil sem si torej 21 K 50 v. Mogoče te bo zanimalo dejstvo, da sem dobil stroške za kolke in vknjižbo posojila štaj. hranilnice naknadno vrnjene. Te dobrote, ki nam jo nudi zakon, bi se morali naši kmetje bolj izdatno posluževati in sicer glede vsakega posojila, samo če je denar namenjen za obnovo vinogradov.

Kakor se razvidi iz pisma, ni treba torej čakati s posojilom na rešitev prošnje, ker se stroški tudi naknadno vrnejo.

Zupanc,

deželni vinarski inštruktor na Ptuj.

Praktičen pouk o rezi vinske trte.

(Izviren spis.)

Zopet se bliža čas rezi. To delo je brez dvoma eno najvažnejših v vinogradih. Rezač še ni vsaki, ki zna škarje ali vinjak v rokah držati. Dasi veljajo tudi tu neka splošna pravila, se vendar ne da rez vršiti šablonsko, temveč je treba pri vsakem trsu posebej misliti in uvaževati zdaj to, zdaj ono. Treba je paziti na obliko, ki jo naj trs ima ali dobi. Ozirati se je na lastnosti posameznih sort. Ene so prikladne za dolgo, druge zopet za kratko rez. Upoštevati je pa tudi starost in moč poedinih trsov, kakor tudi gnojno moč zemlje.

Kjer je bila lani toča, se bode vsakakor moralo drugače rezati, kakor bi bilo rezati sicer. Istotako lahko zimska pozeba navadno rez popolnoma predrugači. Pri trsah, ki hočejo biti že previsoki, je treba misliti o pravem času na znižanje, katero se ima izvršiti tako, da rodovitnost trsa ne trpi. Sploh se je ozirati pri rezi na toliko okoliščin, da jih ni mogoče opisati na kratko tako, da bi posameznik, ako ni izurjen v rezi, le na podlagi takega spisa že znal tudi pravilno ravnati s trsjem.

Pri vsakem delu, tako tudi tu, je praktično razkazovanje spojeno s primernim pojasnilom najboljši pouk.

Zato bode podpisani kakor pretečena leta tudi letos učil rezati osobito v takih krajih, kjer se mu zdi to posebno potrebno.

Tako bode poučeval pri ugodnem vremenu

dne 9. februarja na Rogozniškem vrhu,
 „ 10. „ v Kicaru,
 „ 11. „ na Mestnem vrhu,
 „ 12. „ v Vičavi,
 „ 14. „ v Vurberški Krčovini,
 „ 15. „ na Grajenšaku,
 „ 18. „ pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah,
 „ 21. „ v Preradu,
 „ 22. „ na Polenšaku,
 „ 23. „ na Rotmanu,
 „ 25. „ pri Sv. Urbanu,
 „ 3. marca na Velikem vrhu,
 „ 4. „ pri Sv. Barbari v Halozah,
 „ 8. „ v Stopercih,
 „ 9. „ v Narapljih,
 „ 11. „ pri Novi cerkvi v Halozah.

Če bodeta vreme in čas dopuščala, bode učil tudi drugje.

Čas in kraj sestanka se naznanita pravočasno pristojnim občinskim uradom, kateri naj na primeren način obvestijo občinstvo v tem pouku.

Pri teh sestankih bode pa tudi prilika dana pretresovati druge bodisi v vinarsko ali sadjarsko stroko spadajoče zadeve.

Posebno bode umestno se dotakniti vprašanja — na kak način bi bilo mogoče vsaj deloma ublažiti sedanji vsled nepovoljnega razpečavanja vina nastali, neznosni gospodarski položaj naših vinogradnikov. Zupanc,

deželni vinarski inštruktor na Ptuj.

Zavarovanje živine na Bavarskem v letih 1907 in 1908.

Po poslovnem poročilu bavarske deželne zavarovalnice za živino za 12. poslovno leto od 1. novembra 1907 do 31. oktobra 1908 je obsegalo zavarovanje živine na Bavarskem v začetku leta poročanja 1591 krajevnih društev v primeri s 1552 v prejšnjem letu, na koncu leta poročanja pa 1646 društev s 83.982 člani in 332.432 živalmi v zavarovalni vrednosti 86,741.790 mark. Na eno krajevno društvo je prišlo povprečno 51 članov z 202 glavama zavarovane živali.

Zavarovalna vrednost znaša povprečno 261 mark za glavo, za goveda sama pa 306 mark.

Od 12.193 zahtev za odškodnino se je je 12.082 priznalo za upravičene, to jih 3.63 odstotkov zavarovanih živali in sicer 7903 = 65.41 odstotka za v sili zaklane, 3958 = 32.96 odstotka za poginile, 221 = 1.83 za zaklane, zadnje na podlagi zavarovanja klavne živine. Skupen znesek določenih odškodnin je znašal 2,312.126.15 mark v primeri z 1,985.292.40 mark v prejšnjem letu. Iz vnovčevanja živine se je dobilo čistega 722.380.92 mark, torej je znašala odškodnina v sili 1,589.745.20 mark = 1.84 odstotka zavarovalne svote.

Povprečno se je doseglo čistega 88.58 mark pri v sili zaklani, 5.64 mark za poginilo živinče. Skupno je znašal izkupiček 31.24 odstotka odškodnine proti 33.80 odstotka v pretečenem letu.

Med zavarovano živino je bilo 13.628 volov, 177.504 krave, 90.014 glav mlade živine in 51.286 koz.

Najbolj pogoste so bile zopet nalez-

ljive bolezni, med temi posebno tuberkuloza s 3436 slučaji = 28.44 odstotka, potem so, kakor prejšnje leto sledile bolezni prebavil, med temi požrete reči z 988 slučaji = 8.18 odstotkov in hudo napetje s 419 slučaji = 3.47 odstotkov, nadalje na boleznih spolovil i. t. d., skupno z 2147 slučaji = 14.77 odstotkov.

Med 11.861 v sili zaklanimi in poginilimi živalmi je bilo 9128 glav goveda in 2733 koz. Živinozdravniška pomoč se je rabila v 6908 slučajih in sicer pri 73.20 odstotka goved in 8.20 odstotka koz.

Odškodnine pri zavarovanju klavne živine so v 221 slučajih znašale 18.950.39 mark. Od teh se je meso v 161 slučajih označilo kot deloma, v 60 slučajih pa kot popolnoma nezavžitno.

Povprečna odškodnina za vsako glavo je znašala 52.61 mark, oziroma 174.66 mark; razun tega so imeli interesenti še izkupiček iz prodanega mesa.

Krajevna doklada je znašala povprečno 0.89 odstotka zavarovalne vrednosti, tako da je s prišteto zvezino doklado znašala 0.83 odstotka + 0.89 = 1.72 odstotka plačljive zavarovalne svote proti 1.43 odstotka v prejšnjem letu. Skupni znesek za 100 mark zavarovalne svote je znašal pri 77 krajevnih društvih (brez škod) 0.83 odstotka, dalje 0.84 do 1.71 odstotka pri 878, 1.72 odstotka (povprečno) pri 14, 1.73 do 2 odstotka pri 273, 2.01 do 2.50 odstotka pri 284, 2.51 do 3 odstotka pri 80, 3.01 do 3.50 odstotka pri 25 in 3.51 do 4 odstotka pri 15 društvih. Znesek nad 3 odstotka je zadel krajevna društva z velikimi škodami, navadno tudi z mlekarским gospodarstvom.

Rezervni zaklad, skupno premoženje vseh združenih krajevnih društev znaša 449.682.20 mark proti 424.053.31 mark v pretečenem letu.

Od krajevnih društev v zavarovalnem letu 1906, 1907 plačani stroški za živinozdravniško poslovanje in zdravila so znašali 138.788.23 mark, to je 0.16 odstotkov vplačljive zavarovalne svote, oni krajevene uprave 77.704.96 mark, to je 0.09 odstotkov.

Oni bravci, ki so v prejšnjih letnikih našega glasila zasledovali uspehe deželne bavarskega zavarovanja proti toči, bodo s tem kratkim, iz nemškega državnega glasila posnetim poročilom dobili vpogled v neko ravno tako zelo važno stvar, ki zanima v enaki meri širše kroge tudi pri nas.

L—r.

Teško stališče

ima danes naš kmet, kajti manjka mu delavnih moči, na drugi strani ga tiščijo davki in k vsemu temu dobi za svoje pridelke primeroma ničeve cene. Edina rešitev je torej razumno gospodarstvo in k temu spada tudi umno umetno gnojenje. Dandanes se o tem toliko piše, da je pač vsakdo že prišel do spoznanja, da je umetno gnojenje, ako se pravilno in z jamčeno dobrimi gnojili izvrši, potrebno.

S tem opozarjamo na sledeča dva članka: „Umeten gnoj in njegov uspeh“ in pa „Žvepleno-kisli amonijak ali nekaj o gnojenju“, posebno pa še na knjižico „Žvepleno-kisli amonijak“, katero prilagamo danes našemu časopisu in sicer za vse naročnike.

Ob enem pa priporočamo za nakup pristnih in zajamčenih umetnih gnojil trgovino z železnino in poljedelskimi stroji „Mercur“ Petra Majdiča v Celju, ki dela na tem polju že celo desetletje in pošlje vsakomur cenik in potrebna pojasnila.

Umeten gnoj in njegov uspeh.

Današnje razmere zahtevajo, da vsakdo rabi, ki nima dovolj dobrega hlevskega gnoja, umetna gnojila, ki naj pripomorejo, da se bode obdelovanje zemlje izplačalo.

Kljub temu, da se je izdalo na tisoče knjižic in spisala ogromna množina člankov iz prakse, vendar ni pri nas umetno gnojenje doseglo tiste veljave, ki jo zasluži. Tega je krivo dejstvo, da je nepravilna raba gnojil marsikaterega kmetovavca spravila ob zaupanje in ker ni dosegel zaželjenega uspeha, je opustil zopet rabo umetnih gnojil.

Želeti bi bilo, da bi se povsod, v vsaki občini in fari, o stvari natančno prepričala in poučila častita duhovščina, cenjeno učiteljstvo in druga inteligenca in bi ti na podlagi praktičnih poskusov kmeta poučevali, kako naj rabi gnojila, da se bode za ta izdani denar v večjem pridelku izplačal.

Natančnega recepta in načrta za umetno gnojenje pač ni mogoče podati, ker razne lege in razne vrste zemlje potrebujejo drugačno rabo in je torej potrebno, vse to potom malih poskusov dognati.

Največja napaka je, rabiti le eno umetno gnojilo, takozvano enostransko gnojenje. Ako hočemo doseči uspehe, moramo rabiti vsa gnojila, ki zemlji primanjkujejo, vsled česar hočem s tem spisom v kratkem navesti raznovrstna umetna gnojila in njih pravilno rabo.

Najbolj razširjena in znana so umetna gnojila, ki vsebujejo fosforovo kislino, in sicer dobivamo to v Tomaževi žilindri in pa v superfosfatih. Fosforova kislina v superfosfatih je mnogo dražja, ko Tomaževa žilindra, vendar pa je hitreje raztopna, ko v žilindri. Tomaževa žilindra za jesensko, zimsko in zgodnje spomladno gnojenje izvrstno učinkuje, dočim se naj za poznejše spomladno in letno gnojenje rabijo superfosfati.

Drugo neobhodno potrebno gnojilo je kalij, katerega se nahaja v 100 kg kajnita 12.4 kg (ali 12.4%) v 40% kalijevi soli pa 40 kg. Ker je procent kalija v 40% kalijevi soli ceneji ko v kajnitu, se priporoča 40% kalijeva sol.

Kajnit se naj rabi le za jesensko gnojenje, nikakor pa ne malo časa pred setvijo, ker lahko njegova jedka raztopina škoduje kalečemu semenu.

Tretja vrsta gnojil so dušičasta. Dušik se nahaja tudi v hlevskem gnoju, žal v premali množini, da bi nam zadostoval in se zaradi tega porablja žvepleno-kisli amonijak ali pa čilski soliter.

Čilski soliter vsebuje 15—16% dušika, žvepleno-kisli amonijak pa 20.6%, vsled česar je dušik v zadnjem ceneji in se zaradi tega, kakor tudi z ozirom na to, ker daje žveplenokisli amonijak enakomerno ves čas rasti, rastlinam dušičaste hrane, toplo priporoča.

Za vrhno gnojenje (na glavo) v okre-

pitev slabih ali pozebljih setev se vendar naj rabi le čilski soliter, ker se v tem slučaju zahteva, da dušičasto gnojilo hitro deluje.

Z ozirom na veliko važnost dušičastih gnojil naj navedem še sledeči spis iz peresa strokovnjaka.

Žvepleno-kisli amonijak ali nekaj o gnojenju.

Rastline potrebujejo ravno tako hrane, kakor živali. In sicer so različne redilne snovi v zemlji raztopljene, ki služijo rastlinam v živež. Nekaterih teh redilnih snovi se nahaja v zemlji v izobilju, tako, da se ni bati, da bi jih kedaj zmanjkalo, drugih pa zopet manj. In ravno te snovi, ki se nahajajo v manjšini, so za kmetovavca najvažnejše, ker so jako odločilne za pridelek. Kakor hitro bi ene redilne snovi v zemlji zmanjkalo popolnoma, takoj bi rastline morale končati svojo rast, ravno kakor mora zidar ustaviti delo, če mu zmanjka le ene snovi, ki jo potrebuje pri zidanju.

Redilne snovi, ki jih zemlji navadno primanjkuje, so dušik, fosforova kislina in kalij. Najvažnejši in zaradi tega najdražji je dušik. Hočemo ga zaradi tega nekoliko natančneje ogledati. Dušik lahko zemlji dovažamo v podobi hlevskega gnoja in gnojnice, v podobi čilskega solitra in končno v podobi žvepleno-kislega amonijaka. Hlevski gnoj je izvrstni, ali žalibog nam ga gostokrat primanjkuje. Treba se je torej v takšnem slučaju ogledati za kakšnim umetnim gnojilom, ki nam glede dušika napravlja isto, ali še boljšo uslugo, kakor hlevski gnoj. In to sta ravno zgoraj omenjeni tvarini: čilski soliter in žvepleno-kisli amonijak. Občna pozornost se je dandanes obrnila na zadnje gnojilo, na žvepleno-kisli amonijak ali kakor se tudi imenuje „amonijev sulfat“. Začeli so ga priporočati razni kmetijski časopisi (n. pr. „Kmetovalec“) in kmetijske družbe. In gotovo ne brez vzroka. Prva dobra lastnost tega amonijakovega gnojila je ta, da se da bolje hraniti. Čilski soliter namreč hitro odvolgne, ker nateza vlago iz zraka, zaradi tega ga je težko hraniti in ga je zaradi tega mogoče le v manjših množinah naročevati. Žvepleno-kisli amonijak pa ostane vedno suh in ga je vsled tega lažje hraniti in lažje več skupaj naročevati.

Druge dobre lastnosti žvepleno-kislega amonijaka so v kratkem sledeče: žvepleno-kisli amonijak se ne izpere tako hitro v spodnje dele plasti zemlje, kakor čilski soliter; nevarnost izgube je torej dosti manjša. Pri tem gnojilu se ne napravlja skorja na površju zemlje, kar je posebno pri težkih, zveznih zemljah važno. In še nekaj, kar je pri današnjih razmerah posebno treba poudarjati, je to, da nam dušik v žvepleno-kislem amonijaku pride nekoliko cenejši, ko pa v čilskem solitru.

Čebelarjem.

Veliko zanimanje, ki je budi srečkanje štajerskega čebelorejskega društva, kažejo mnoga vprašanja, ki so mu došla.

Izrečno pripominja zato, da se lahko vsak novi član in vsaka nova podružnica, ki je vposlala svojo članarino do 10. februarja t. l. omenjemu društvu v Gradec, Bürgergasse 2, ravno tako udeleži sreč-

kanja ko vsi drugi člani in podružnice, tako, da lahko tudi kak novi član, kakor n. pr. lani, dobi celo prvo darilo.

Od štajerskega čebelorejskega društva.

Zborovanja podružnic.

Gradec. Prvo štajersko društvo za rejo perutnine v Gradcu naznanja, da bo imelo svoj letošnji občni zbor v petek, 4. februarja t. l. v hotelu Wiesler ob 6. uri zvečer.

Rogatec-Slatina. Vabilo na letošnji občni zbor tukajšnje podružnice, ki se vrši v nedeljo 13. februarja 1910 ob 2. uri popoldne v gostilni „Pri pošti“ v Rogaški Slatini s sledečim vzporedom: 1. Otvoritev in pozdrav od predsednika. 2. Poročilo o denarju in poslovanju. 3. Volitev dveh overovateljev in enega odposlanca. 4. Predavanje kmetijskega učitelja gospoda Erharta iz Maribora. 5. Vplačevanje udnine. 6. Eventualni predlogi. Obilen obisk pričakuje

Načelstvo podružnice.

= **Sv. Benedikt v Slov. gor.** (Vabilo.)

Kmetijska podružnica pri Sv. Benediktu ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 13. februarja t. l. zjutraj ob 8. uri po prvi sv. maši v novi šoli po sledečem vzporedom: 1. Otvoritev. 2. Poročilo načelnika oziroma blagajnika in tajnika ter volitev dveh pregledovavcev računa. 3. Volitev odposlanca k 87. glavni skupščini c. kr. kmetijske družbe v Gradcu. 4. Predlogi in nasveti za 87. glavno skupščino. 5. Predavanje gospoda Pirstingerja, potovalnega učitelja za vinorejo. 6. Predlogi in želje. 7. Sprejem novih udov ter vplačevanje udnine.

Št. Ilj v Slov. gor. Vabilo na potovalno zborovanju, ki ga priredi tukajšnja podružnica c. kr. štajerske kmetijske družbe v nedeljo 13. februarja 1910 ob 1/2 3. uri popoldne v gostilni gospoda Orniga v Jarenini. Dnevni red: 1. Otvoritev in naznanila predsednika. 2. Predavanje gospoda deželnega potovalnega nadzornika za živinorejo Jelovška o krmljenju in gojenju domače živine, pametnem gnojenju in o novi živinski postavi. 3. Vplačevanje udnine. 4. Slučajni predlogi. Ker je predavanje zelo važno, so člani in kmetovavci vabljeni, da se ga mnogoštevilno udeležijo.

= **Trbovlje.** Vabilo k letnemu zborovanju, ki se vrši v nedeljo dne 6. februarja 1910 ob 3. uri popoldne v deški šoli na Hrastniku. Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega glavnega zborovanja. 2. Branje došlih dopisov. 3. Volitev dveh pregledovavcev računov. 4. Volitev odposlanca k 87. glavnemu zboru v Gradcu. 5. Predavanje o živinoreji in gnojenju travnikov. 6. Razni predlogi za glavni zbor c. kr. kmetijske družbe. 7. Samostojni nasveti in želje.

Kmetijska podružnica v Trbovljah, 18. januarja 1910.

Ferdo Roš,
načelnik.

Ormož. Občni zbor kmetijske podružnice Ormož se bo vršil 10. februarja t. l. ob 9. uri popoldne v prostorih ormoške posojilnice. Dnevni red: 1. Poročilo odposlanca gospoda Adolfa Rosina o predlanskem glavnem zboru (dodatek). 2. Popravki matrik podružnice in nove volitve odbora. 3. Poročilo o denarnem poslovanju in izvolitev dveh pregledovav-

cev računov. 4. Posvetovanje in sklepanje o predlogih za glavni zbor kmetijske družbe. 5. Proračun za leto 1910. 6. Volitev dveh odposlancev na glavni zbor kmetijske družbe. 7. Predavanje ravnatelja gospoda Ivana Belleta o kletarjenju in ravnanju z mladim vinom. 8. Sprejemanje novih udov in vplačevanje udnine. 9. Eventualni predlogi in želje.

Dr. J. Geršak, A. Porekar,
načelnik, tajnik.

Maribor. Vabilo na občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice, ki se bo vršil v nedeljo 6. februarja 1910 ob 1/2 10. uri popoldne v hotelu „Stadt Wien“ v Mariboru. Dnevni red: 1. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo o delovanju in denarju v letu 1909. 3. Poročilo pregledovavcev računov. 4. Izvolitev predsednika, odbora, pregledovavcev računov in odposlancev na letošnji občni zbor. 5. Predlogi za glavni zbor družbe. 6. Predavanje gospoda ravnatelja Zweiflerja o ravnanju z vinom.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu obhaja svoj letni občni zbor v nedeljo dne 13. februarja ob 2. uri popoldne v gostilni g. Antona Smeha (cigajnervirta) na Mestinju po sledečem vzporedom: 1. Pozdrav došlih udov. 2. Tajnikovo poročilo o delovanju podružnice leta 1909. 3. Blagajnikovo poročilo in volitev 2 pregledovavcev računov. 4. Vplačevanje udnine za 1910 in vsprejemanje novih udov. 5. Nadomestna volitev 3 odbornikov. 6. Volitev 3 odposlancev za 87. občni zbor kmetijske družbe v Gradcu dne 16. in 17. marca. 7. Razni predlogi za ta občni zbor. 8. Poučni govor o kmetijskem združništvu. 9. Naročila raznih semen po podružnici. 10. Vprašanja, predlogi, nasveti. Udje podružnice iz Sladke gore, Sv. Petra, Sv. Eme, Zibike in Šmarja in od drugod, udeležite se polnoštevilno občnega zbora. Poročila o delovanju naše podružnice bodo zelo zanimiva. Novi udje dobro došli iz celega okoliša, posebno še iz Stranja. Štefan Inkret, predsednik.
Fr. Sal. Gomilšek, tajnik.

Iz podružnic.

= **Žalec.** Kmetijska podružnica v Žalcu je imela svoj redni občni zbor dne 9. januarja v gostilni g. Hodnika v Žalcu. Udeležba je bila povoljna, navzočih je bilo 72 kmetovavcev. Predsednik državni poslanec gospod Franc Roblek pozdravi navzoče ter jih opominja k složnemu postopanju v gospodarskih zadevah. S tajniškega poročila je posneti, da je podružnica štela 128 udov. Od 1. januarja 1909 do konca leta je sprejela podružnica 61 dopisov, dočim je tajništvo odposlalo 116 pisem. Odbor je imel v teku leta 5 sej in podružnica je priredila 9 poučnih predavanj in demonstracij. Kupila je za svoje ude 6 mrjascev po znižani ceni, posredovala nakup umetnih gnojil in raznega semenja tudi po znižani ceni, brezplačno pa je dobila za svoje ude 3 škropilnice za vinograde. Na dopis kmetijske podružnice žalske, da bi se izdali lepaki za dobavo semenja tudi v slovenskem jeziku, je poročala zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem, da se bo v bodoče na to željo oziralo.

Rešujoč sklep odborove seje od dne 19. septembra 1909 se je z ozirom na dejstvo, da se je v okrožju podružnice uradno konstatirala trtna uš in bodo v kratkem uničeni vsi vinogradi, naprosil deželni odbor, da ustanovi v podružniškem okrožju deželni vzorni vinograd z ameriško podlago. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imela podružnica 357 K 93 v dohodkov in 289 K 10 v stroškov. Prebitek znaša torej 68 K 83 v. V odbor so bili enoglasno izvoljeni sledeči gospodje: Franc Roblek, državni poslanec in veleposestnik v Žalcu, kot načelnik, Vinko Steiner iz Gorice za namestnika, Ernest Slanc, nadučitelj v Petrovčah, kot tajnik, Leopold Tratnik kot blagajnik, Jožef Žigan, veleposestnik v Žalcu, Martin Oevirk, posestnik v Mali Pirešici, Vinc. Kopriva, posestnik v Arji vasi, Jernej Razboršek, posestnik v Dobrišji vasi, Miha Jošt, posestnik v Gotovljah, Štefan Guzej, posestnik v Grižah, Jurij Gorišek, posestnik v Bezovniku, Franc Sedminek, posestnik v Podlogu, Franc Cilinšek, posestnik v Laskovi vasi, Janez Skok, posestnik v Vrbju in Janez Dolar, posestnik v Veliki Pirešici za odbornike. Podružnica je izvolila za delegate h glavnemu zborovanju c. kr. kmetijske družbe, ki se vrši dne 16. in 17. marca t. l. v Gradcu naslednje gospode: Franc Roblek, drž. poslanec, Ernest Slanc, nadučitelj v Petrovčah, Vinko Steiner, posestnik v Gorici in Jožef Guzej, posestnik v Grižah. Za glavno zborovanje v Gradcu so bili sprejeti sledeči predlogi: 1. Kmetijska podružnica v Žalcu predlaga, da se sedanji način nakupa in oddaje plemenskih bikov opusti, ker ne ustreza svojemu namenu, ter se naj vsote, namenjene v povzdigo živinoreje, izročijo okrajnim odborom, kateri naj sporazumno s kmetijskimi podružnicami okraja preskrbijo nakup plemenskih bikov. 2. Za povzdigo sadjereje naj osrednji odbor posreduje v ta namen, da se subvencionirajo šolske drevesnice. Na to je sledilo predavanje okrožnega živinozdravnika iz Braslovč, g. dr. Lampreta. Občni zbor kmetijske podružnice v Žalcu je odločno protestiral proti vsakemu zvišanju davka na pivo, ker bi bile posledice tega davka za hmeljarje v Savinjski dolini naravnost uničujoče. Končno poziva g. predsednik navzoče, naj se tudi zanaprej pridno udeležujejo podružničnih zborovanj, kajti pritisk na kmeta davkoplačevavca postaja neznosen in se da odvrniti le z združitvijo. Le skupnost vseh kmetovavcev lahko doseže ugodnosti. Ako to dosežejo drugi sloji, tedaj jih moramo posnemati in se bojevati z enakim orožjem, da se obranimo škode in gmotno napredujemo. Zato je vsaka kmetijska podružnica kamen k mogočni stavbi v obrambo naših kmetijskih koristi. Toda ogromna večina kmetovavcev ne čita nobenega kmetijskega lista, ne obišče nobenega kmetijskega zborovanja. Vsi ti niso deležni nasvetov in pouka, katerega nudijo kmetu zborovanja kmetijskih podružnic. Z željo, da bi tudi kmetovavcem zasijalo boljše solnce, zaključil g. predsednik občni zbor po triurnem zborovanju, zahvaljujoč se za veliko udeležbo in vztrajnost.

E. Slanc, tajnik.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

Letni zaključek pri posojilnicah rajfajznovkah.

O priliki letnega zaključka za 1909 spominja zvezino vodstvo na svoječasnno objavljene določbe o sklepu knjig, posebno pa na sledeče predpise o zaključku dnevne blagajne knjige:

Ko so dela, navedena pod točkami I do III izdanega navodila končana, se vpišejo še postojanke iz računskega izvlečka zveze, kakor je določeno v odstavku IV. Nato se blagajniška knjiga redoma sklone in dožene vsota dohodkov in izdatkov. Na strani „dohodki“ se potem gotovina 1. januarja 1909 v kolonah *f* in *g* odšteje. Tako dobljenim čistim dohodkom se pripisejo večji dohodki z 31. decembra prejšnjega leta tako, da se postavijo iz sklepa za 1908 pod vsote leta, ki se mora zaključiti, v dotičnih kolonah.

Na ta način se tudi pri izdatkih pripisejo večji izdatki (predjemi) pretečenega leta. Tako dobljene vsote izdatkov se postavijo pod vsote dohodkov in potem se zopet zaračunajo večji izdatki in dohodki na koncu leta. Ti zneski čakajo v blagajniški knjigi do prihodnjega letnega zaključka.

V pisovanje leta 1910. se začne zopet z blagajniškim ostankom 31. decembra 1909.

Nadalje se one hranilnice, ki izplačujejo obresti od opravih deležev, opozarjajo na to, da se smejo te obresti plačevati le iz čistega dobička pretečenega leta. Zato se mora dognanemu čistemu dobičku odšteti vsota teh izplačanih obresti in kar ostane, pride k rezervnemu zakladu.

Ta zaključna dela morajo vsi knjigovodje in blagajniki dokončati do 31. januarja 1910, pri čemer pripominjamo, da morajo biti dokazila za bilanco o vlogah in posojilih dovršena in popolna, ker se sicer revizija nebi vršila, ampak bi se naročila druga revizija na stroške hranilnice. Da so zaključna opravila končana, tega ni treba prijavljati, ker so službena potovanja za leto 1910 že razdeljena in se v tej razdelbi ne sme in ne more nič spremeniti, če hočemo vse te opravke pravočasno rešiti.

Vse one hranilnice, pri katerih se zaključna opravila iz tega ali onega vzroka ne morejo izvršiti pravočasno ali sploh ne, nam naj to zanesljivo javijo do 31. januarja 1910.

Tudi naj vsi zavodi skrbijo za to, da bodo vse za sklep in revizijo potrebne tiskovine v dovoljnem številu na razpolago.

II.

Stanje članov zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem koncem leta 1909.

A. Posojilnice rajfajznovke.

I. Na Gornjem Štajerskem . . . 73

1. Admont, 2. Aich, 3. Aigen pri Jelniku, 4. Bärndorf, 5. Breitenau, 6. Bretstein, 7. Bruck ob M., 8. Donnersbachau, 9. Etmißl, 10. Fohnsdorf, 11. Gams pri Hieflau, 12. Grasnica, 13. Gröbming, katoliška župnija, 14. Gröbming, evangeljska župnija, 15. Hafendorf, 16. Hafning, 17. Halltal, 18. Kammern, 19. Kleinlobming, 20. Kleinsölk, 21. Krakaudorf, 22. Krieglach, 23. Kumpitz, 24. Landl, 25. Lassing, 26. Laßnitz, 27. Mitterndorf pri Osojah, 28. Mühlen, 29. Murau, 30. Mürzhofen, 31. Neuberg ob Muri, 32. Niklasdorf, 33. Obdach, 34. Oberwölz, 35. Öblarn, 36. Pernegg, 37. Pichl pri Osojah, 38. Pichl pri Schladmingu, 39. Pöls, 40. Proleb, 41. Pürgg, 42. Pusterwald, 43. Ranten, 44. Schöder, 46. Spielberg, 47. Sv. Jurij nad Muravo, 48. Sv. Katarina na Lamming, 49. Sv. Lovrene pri Knittelfeldu, 50. Sv. Lovrene v Muričinem dolu, 51. Šmarje v Muričinem dolu, 52. Šmarje pri Knittelfeldu, 53. Šmarje pri Neumarktu, 54. Sv. Marjeta pri Knittelfeldu, 55. Sv. Martin na Salcavi, 56. Sv. Mihael ob Ljubnem, 57. Sv. Ožbald pri Oberzeiringu, 58. Sv. Peter na Kammersbergu, 59. Sv. Peter nad Judenburgom, 60. Sv. Štefan ob Ljubnem, 61. St. Wolfgang pri Obdachu, 62. Stadl, 63. Stanz pri Kindbergu, 64. Tauplitz, 65. Teufenbach, 66. Tragöß, 67. Turnau, 68. Untertal, 69. Unzmarkt, 70. Veitsch, 71. Weißkirchen, 72. Weng, 73. Wörschach.

II. Na Srednjem Štajerskem . . . 170

1. Apače, 2. Altenmarkt, 3. Allerheiligen pri Wildonu, 4. Anger, 5. Bairisch-Kölldorf, 6. Birkfeld, 7. Blumau, 8. Dobl, 9. Dechantskirchen, 10. Deutsch-Feistritz, 11. Edelsbach, 12. Edelstauden, 13. Eggersdorf, 14. Eichberg, 15. Eisbach, 16. Etzersdorf, 17. Fehring, 18. Feldkirchen, 19. Fischbach, 20. Gabersdorf, 21. Gomilica, 22. Gams pri Stainzu, 23. Gasen, 24. Geisttal, 25. Gersdorf, 26. Glanz, 27. Gleinstätten, 28. Gnies, 29. Gossendorf, 30. Dorf Gleichenberg, 31. Grafendorf, 32. Gralla, 33. Gratkorn, 34. Gratwein, 35. Gr.-Hartmannsdorf, 36. Groß-Stübing, 37. Groß-Wilfersdorf, 38. Gschmaier, 39. Hainersdorf, 40. Hainsdorf, 41. Obrajna, 42. Haselbach, 43. Hausmannstätten, 44. Heil. Kreuz na Waasen, 45. Hengsberg, 46. Hirnsdorf, 47. Hitzendorf, 48. Hoehenegg pri Ilzu, 49. Hof,

Prenos . . . 243

50. Jagerberg, 51. Jagernigg, 52. Ilz, 53. Kainach, 54. Kaindorf, 55. Kapfenstein, 56. Kirchberg, 57. Kitzegg, 58. Klek, 59. Koglhof, 60. Köppelreith, 61. Kranach, 62. Krottendorf, 63. Kumberg, 64. Lang, 65. Lipnica, 66. Leitersdorf, 67. Lichendorf, 68. Lieboch, 69. Ligist, 70. Lipsch, 71. Loipersdorf, 72. Lödersdorf, 73. Lugatz, 74. Maierdorf, 75. Mariatrost, 76. Mauritzen, 77. Mariazell na Eichkoglu, 78. Mietsdorf, 79. Mitterdorf na Rabi, 80. Mitterlabill, 81. Modriach, 82. Mooskirchen, 83. Mühlendorf, 84. Nestelbach, 85. Nestelberg, 86. Naintsch, 87. Neudau, 88. Neudorf, 89. Oberhaag, 90. Ödt, 91. Paldau, 92. Petersdorf, 93. Poppendorf, 94. Pöllauberg, 95. Prebensdorf, 96. Prebuch, 97. Preding, 98. Puch, 99. Rabenwald, 100. Rannersdorf, 101. Ratschendorf, 102. Ratten, 103. Reichendorf, 104. Rettenegg, 105. Schildbach, 106. Schirmdorf, 107. Schöpfendorf, 108. Sebersdorf, 109. Seibersdorf, 110. Semriach, 111. Sinabelkirchen, 112. Söchau, 113. Spielfeld, 114. Sv. Andrej v Sausalu, 115. Sv. Jernej pri Gratweinu, 116. Sv. Jurij na Stiefingi, 117. Sv. Janž v Puščavi, 118. Sv. Janž v Saggautalu, 119. Sv. Janž pri Herbersteinu, 120. Sv. Jožef pri Stainzu, 121. St. Kathrein v Offenecku, 122. Sv. Marjeta pri Lebringu, 123. Sv. Magdalena na Lembergu, 124. Šmarje ob Pickelbachu, 125. Sv. Marjeta na Rabi, 126. Sv. Nikolaj nad Draßlingu, 127. Sv. Nikolaj v Sausalu, 128. Sv. Ožbald pri Plankenwartu, 129. Sv. Peter na Ottersbachu, 130. Sv. Rupert na Rabi, 131. Sv. Štefan v Rožni Dolini, 132. Sv. Štefan ob Stainzu, 133. Sv. Vid ob Gradcu, 134. Sv. Vid na Vogau, 136. Stainz, 135. Stallhofen, 137. Stanz pri Cmureku, 138. Stiwoll, 139. Straden, 140. Strallegg, 141. Straß pri Spielfeldu, 142. Straßgang, 143. Stubenberg, 144. Svičina, 145. Tautendorf, 146. Tieschen, 147. Tilmitsch, 148. Trautmannsdorf, 149. Tregist, 150. Unterbuch, 151. Unterlamm, 152. Unterpurkla, 153. Unterrakitsch, 154. Unterrohr, 155. Übersbach, 156. Wagerberg, 157. Waltersdorf, 158. Weißenbach, 159. Weitendorf, 160. Weixelbaum, 161. Wetzawinkel, 162. Zeleni Travnik, 163. Windisch-Pöllau, 164. Windisch-Hartmannsdorf, 165. Winzendorf, 166. Wolfsberg, 167. Wölling, 168. Wörth, 169. Wundschuh, 170. Ziprein.

III. Na Spodnjem Štajerskem . . . 29

1. Dobova pri Brežicah, 2. Dobje pri Planini, 3. Sv. Trojica v Slov.

Prenos . . . 272

Gor., 4. Kapele, 5. Hoče, 6. Ruše, 7. Marija Devica v Puščavi, 8. Gornja Radgona, 9. Polenšak, 10. Ranca, 11. Razvine, 12. Radvanje, 13. Zdole, 14. Žusem, 15. Sv. Barbara v Halozah, 16. Sv. Barbara pri Mariboru, 17. Sv. Lenart v Slov. Gor., 18. Sv. Lovrenc v Slov. Gor., 19. Sv. Marjeta pri Moškanjih, 20. Sv. Marko pri Ptuj, 21. Sv. Miklavž pri Ormožu, 22. Sv. Rok ob Sotli, 23. Sv. Rupert, 24. Sv. Vid pri Planini, 25. Žetale, 26. Bizeljsko, 27. Velenje, 28. Selnica, 29. Cven.

Toraj skupaj. . . 272

B. Druge kreditne zadruga 2

1. Kmetiska združna hranilnica za Srednje in Gornje Štajersko v Gradcu.
2. Štajerska agrarna banka v Gradcu.

C. Gospodarske zadruga:

- I. Skladiščna zadruga 1
Gospodarska skladiščna zadruga v Račah.
- II. Hmeljarska skladiščna zadruga 1
Prva štajerska hmeljarska skladiščna zadruga v Žalcu.
- III. Mlekarske zadruga 5
 1. Mlekarska zadruga v Hočah.
 2. Prva štajerska mlekarska zadruga v Gradcu.
 3. Mlekarska zadruga na Turniščah.
 4. Štajerska mlekarska zadruga v Hinterbergu pri Knoppnu pri Osojah (Gor. Štaj.).
 5. Prva gornještajerska prodajna zadruga za čajno presno maslo v Trofajah.
- IV. Sirarske zadruga 3
 1. Sirarska zadruga v Gröbmingu.
 2. Sirarska zadruga pri Sv. Štefanu nad Ljubnem (Gor. Štaj.).
 3. Sirarska zadruga pri Sv. Juriju nad Judenburgom.
- V. Kletarske zadruga 4
 1. Kletarska zadruga v St. Ilju v Slov. gor.
 2. Kletarska zadruga v Mariboru.
 3. Kletarska zadruga na Ptuj.
 4. Kletarsko društvo v Ormožu.
- VI. Bikorejska zadruga 1
Bikorejska zadruga v Donnersbachau.
- VII. Živinorejske zadruga 29
 1. Pincgavska živinorejska zadruga v Muravu.
 2. Murodolska živinorejska zadruga v Judenburgu.
 3. Murodolska živinorejska zadruga v Knittelfeldu.
 4. Murodolska živinorejska zadruga v Kindbergu.
 5. Murodolska živinorejska zadruga v Admontu.

Prenos 44 274

Prenos 44 274

6. Murodolska živinorejska zadruga v Ljubnem (G. Št.).
7. Murodolska živinorejska zadruga v Langenwangu.
8. Murodolska živinorejska zadruga v Oberzeiring.
9. Murodolska živinorejska zadruga v Aflencu.
10. Murodolska živinorejska zadruga v Marijinem Celju.
11. Murodolska živinorejska zadruga v Mauternu.
12. Murodolska živinorejska zadruga v Brucku ob Muri.
13. Murodolska živinorejska zadruga v Obdachu.
14. Murodolska živinorejska zadruga v Triebnu.
15. Murodolska živinorejska zadruga v Mooslandlu.
16. Marijadvorska živinorejska zadruga v Neumarktu.
17. Marijadvorska živinorejska zadruga v Št. Ilju nad Muravo.
18. Pincgavska živinorejska zadruga v Gröbmingu.
19. Pincgavska živinorejska zadruga v Jelniku.
20. Pincgavska živinorejska zadruga v Schladmingu.
21. Živinorejska zadruga v Mitterdorfu.
22. Živinorejska zadruga v Oberwölzu.
23. Zadruga za rejo noriških konj v Ljubnem (G. Št.).
24. Konjerejska zadruga v Poljskavi.
25. Prva avstrijska zadruga za rejo dirkačev v Ljutomeru.
26. Konjerejska zadruga v Cmureku.
27. Zadruga za rejo žrebet v Ljutomeru.
28. II. avstrijska zadruga za rejo dirkačev v Brežicah.
29. Zadruga za rejo noriških konj za sodnjske okraje Weiz in Gleisdorf, pri Sv. Rupertu ob Rabi.

VIII. Gospodarske nakupovalne in prodajalne zadruga 8

1. Prva savinjska agrarna zadruga v Braslovčah.
2. Kmetijska podružnica na Cvenu.
3. Kmetijska podružnica v Žalcu.
4. Kmetijska podružnica v Središču.
5. Kmetijska podružnica v Križevcih.
6. Kmetijsko društvo za okraj Ptujška okolica.
7. Zadruga za vnovčevanje kmetijskih pridelkov v Gradcu.
8. Kmetijska podružnica za Ernovž in okolico.

Prenos 52 274

Prenos 52 274

- IX. Zadruga za vnovčevanje sadja 1
I. štajerska zadruga za vnovčevanje sadja v Mariboru.
 - X. Semenorejska zadruga 1
I. štajerska zadruga za rejo travinega in deteljinega semena v Eisbachu.
 - XI. Trsničarske zadruga. 4
1. I. štajerska trsničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.
2. Trsničarska zadruga pri Sv. Bolfenku pri Središču.
3. Trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatecu.
4. Trsničarska zadruga v Ljutomeru.
 - XII. Mlinarska zadruga 1
Mlinarska zadruga v Dietersdorfu pri Fohnsdorfu
- C. Gospodarska društva.
- I. Sadje in vinorejska društva 2
 1. štajersko sadjerejsko društvo v Gradcu.
 2. sadje in vinorejsko društvo v Ernovžu.
 - II. Kletarsko društvo 1
Vinorejsko društvo v Radgoni.
 - III. Mlekarska društva 1
I. štajersko društvo za kontrolo mleka v Mariboru.
 - IV. Druga društva 3
 1. Gospodarski kazino v Vel. Hartmannsdorfu.
 2. Gospodarsko društvo v Ptuj.
 3. Gospodarsko društvo v Radvanji.
- D. Osrednja društva.
- I. C. kr. kmetijska družba za Štajersko 1
 - II. Zveza murodolskih živinorejskih zadrug pri Sv. Mihaelu nad Ljubnem 1 2

Torej znaša skupno število vseh pri zvezi včlanjenih društev 342

III.

Poročila glede blagovnega prometa zveze.

1.

Razglas glede naročevanja travinega in deteljinega semenja.

Zveza bo kakor lani tudi letos oskrbovala od visokega deželnega odbora ji poverjeno naročevanje travinega semenja za vse štajerske kmetovavce za najnižje cene.

Da se došla naročila lahko hitro in zadovoljivo izvrše, opozarjamo svoje člane na sledeče:

Množina raznega semenja se ravna po vrsti travnika ali deteljišča in po danih krajevnih in zemeljskih razmerah. Za dobro, gnojeno zemljo se potrebuje manj semenja, ko za slabo zemljo, ki je tudi še slabo gnojena.

Splošno veljajo sledeča števila:

Potrebuje se:

Za 1 joho trajnega travnika	27 do 32 kg
" 1 ha	48 " 56 "
" 1 joho začasnega "	23 " 26 "

za 1 ha začasnega travnika	43 do 46 kg
„ 1 joho mešanega deteljišča	17 „ 19 „
„ 1 ha „ „	30 „ 32 „
„ 1 joho čistega „	12 kg
„ 1 ha „ „	20 „

Če hoče kdo naročiti mešanico travinega semenja, si mora prej priti na jasno o tem, ali hoče imeti v krmi več trave ali več detelje; ako naj ima krma več trave, mora še določiti, ali naj bo travnik, ki ga misli posejati, trajni travnik za kakih 10 ali več let ali začasni travnik ki se čez par let zopet preorje.

Če pa naj ima krma več detelje ko trave in sicer približno osemdeset delov detelje in dvajset delov trave, potem mora naročiti mešanico iz deteljnega in travinega semena. Ta mešanica se zopet lahko določi na dobo 1—2 let, ali pa za 5 do 6 let.

Zveza pripominja, da se vse semenje kupuje na podlagi preiskave štajerskega kmetijskokemičnega preskuševališča in postaje za kontrolo semena v Gradcu ali od c. kr. postaje za kontrolo semena na Dunaju, ki preiščeta, ali je seme čisto in kaljivo ter izdata o tem uradno potrdilo. Predno odda zveza semenje članom, ga da še enkrat preiskati od teh postaj.

Tudi za mešanice travinega semenja, sestavljene po načelih profesorja dvornega svetnika dr. Weinzierla, se rabi le uradno preiskano semenje.

Posamezne mešanice semen se vrše strokovno in vestno, primerno različni zemlji in z vednim ozirom na to, ali so namenjene za trajne ali začasne travnike ali deteljišča in so, ker se vanje sprejema najdražje seme trav in detelje v pravih razmerjih, seveda nekoliko dražje ko one, ki se navadno prodajajo.

Naročila na travino in deteljno seme se nam morajo, kakor hitro je mogoče poslati, najpozneje pa do 30. januarja, ker bomo poznejša naročila lahko izvrševali le po razmerju zaloge in brez obveznosti za spremembo cen ali rok dobave.

Poročila morajo obsezati: natančno addresso, poštno in železniško postajo naro-

čilca, rok dobave in napoved, ali se naj blago pošlje po pošti ali po železnici, kot tovarno ali brzo blago.

Pravilno naročilo bi se torej približno takole glasilo: „Naročam za februar kot brzo blago na postajo sledeče semenje: mešanico za trajni travnik, težko ilovico, za pol oral; mešanico za začasni travnik, pesek, za četrt joha, travino in deteljno mešanico, enoletno za srednje težko zemljo, za četrt joha, enako mešanico za glinasto zemljo, šestletno, za četrt joha. Ime.

Datum. Bivališče. Pošta in železniška postaja.

Če je zvezi kaj nejasno in vpraša, se ji mora takoj odgovoriti, ker če se dobava zavleče zaradi tega, ker je odgovor izostal, ne more zveza za to prevzeti nobene odgovornosti.

Zvezi poslana naročila se lahko prekličijo ali spremene le tako dolgo, dokler se blago, ki je naročeno, ni odposlalo.

Naročila se naj, če le mogoče, vrše skupno s pomočjo zvezi pridruženih zadrug, posojilnic in podružnic c. kr. kmetijske družbe, ker se s skupnim naročanjem ne prihrani le visoka tovarnina, ampak se taka naročila tudi lažje in hitreje izvršujejo.

Zveza podaja interesentom drage volje podatke o napravi, izboljšavi in pomladitvi travnikov in odgovarja tudi sicer rada na vprašanja, ki spadajo v njen delokrog.

2.

Deželna vzorna klet v Eggenbergu pri Gradcu zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem.

pošilja zajamčeno pristna štajerska bela in rdeča vina raznih vrst in letnikov v posodah od 56 l naprej in v steklenicah po 2/10 ali 3/8 l, kakor tudi sadjevec

domačega pridelka zvezine vzorne kleti. za sadjevec v posodah od 56 l naprej

Osebna naročila se lahko izvrše naravnost pri upravi deželne vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Eckertstraße št. 335 (telefonska številka 1156) razun nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 11. in od 1. do 6. ure.

Pismena naročila se naj pošljejo zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem, Gradec, Franzensplatz št. 2.

3.

Nakup vina za štajersko deželno vzorno klet.

Da se nakupi potrebno vino za leto 1910, se bodo vršile 17., 18. in 19. februarja t. l. seje cenilne komisije in zato vabimo vse naše člane, naj nam pošljejo ponudbe vina do 15. februarja t. l.

Ponudbe, ki se morajo naslovljati na zvezino pisarno v Gradcu, Franzensplatz 2/1, morajo obsezati.

1. Ime in bivališče prodajavca.
2. Množino, vrsto, pogorje, vinorodni okraj in letnik ponujanega vina.
3. Cena za liter od oddajne postaje brez soda.
4. Ime oddajne postaje.

Od vsake ponujane vrste vina se morajo poslati 3 zapečatanе poskušnje v najmanj politrskih steklenicah, dobro spravljene v zabojih, najpozneje do 14. februarja a ne pred 12. februarjem kletarski upravi zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem v Eggenbergu pri Gradcu poštne prosto.

Na vsaki steklenici z vzorcem mora biti nalepljen listič, na katerem mora biti zaznamovano ime ponujavca, vrsta in letnik vina. Na vzorce brez tako opremljenih lističev se ne moremo ozirati.

Na željo posodi zveza sama brezplačno lesene pušice s tremi steklenicami po pol litra vsebine.

Komisija preišče kakovost vina in mu določi pravo vrednost. V dvomljivih slučajih se vino kemično preišče in ne popolnoma zanesljivo od nakupa izloči, ker se kupuje samo popolnoma pristen naraven pridelek.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 27. decembra do 31. decembra 1909. Pripeljalo se je 21 vozov s 191 meterskimi stoti sena in 9 vozov s 62 meterskimi stoti slame, in je bil slabše obiskan ko pretečni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kisló od K 8.50 do K 12.50, sladko od K 9.— do K 13.—; ržena slama od K 7.— do K 8.—; pšenična slama od K 7.— do K 7.80, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K 6.—.

Sejm z rogato živino dne 5. januarja 1910. Prignalo se je 380 volov, 85 bikov, 389 krav, 61 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnic in 123 konj.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 3 voli, 6 bikov, 2 kravi, — telet; na Gornje Štajersko; 83 volov, 4 biki, 50 krav, — telet; Predarlbersko: 16 volov, 13 bikov, 31 krav, — telet; v Nemčijo: — volov, — bikov, — krav, — telet; Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Češko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, 71 krav, — telet; v Švico: 16 volov, 19 bikov, — krav, — telet;

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže. Klavni voli, tolsti od K 78.— do K 88.— (izjemoma K 92.—), poltolsti od K 66.— do K 76.—, suhi od K 58.— do K 64.—; voli za pitanje od K 60.— do K 70.—; klavne krave, tolste od K 60.— do K 66.—, poltolste od K 48.— do K 58.—, suhe od K 28.— do K 46.—; biki od K 58.— do K 74.—; dojne krave do 4. teleta od K 60.— do K 70.—, črez 4. tele od K 50.— do K 58.—; breje od K 52.— do K 60.—; mlada živina od K 60.— do K 74.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—

Sejm klavne živine dne 7. januarja 1910. Zaklana živina: 511 telet, 2393 svinj, 6 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.44 do K 1.50; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.52 do K 1.56; nemške mesne svinje od K —.— do K —.—; nemške pitanske svinje od K 1.44 do K 1.48; ogrske pitanske svinje Ia od K 1.56 do K 1.60; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.42 do K 1.50; mesne svinje od K 1.40 do do 1.54, bosnjaške pitanske svinje, debele, od K 1.36 do K 1.44; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K 1.36 do K 1.44; ovce od K —.76 do K —.84; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.— Trgovina živahna. Cena se je vsestransko zvišala.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v		
Celje . .	50	1350	1150	1050	850	850	850	850	850	850	850	850	950
Ormož . .	50	1350	10	9	9	8	7						
Gradec . .	50	16	1075	9	967	8	9						
Ljubno . .	50	15	1125	850	9	850							
Maribor . .	50	1350	950	850	850	8	8						
Ptuj . . .	50	14	950	8	10	850	8						
Inomost . .	50												
Celovec . .	50	1320	1024		835	860							
Ljubljana . .	50												
Pešt . . .	50	1240	1009		875								
Solnograd . .	50	1340	930	8	810	810							
Dunaj . . .	50	1458	1005	803	820	782							
Line . . .	50												783

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kisló		Ržena slama		Ježna slama	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v		
Celje . . .	50	11	11	4	3	325	250						
Ormož . . .	50	7	14	6	550	4	380						
Gradec . . .	50	10											
Ljubno . . .	50		14	1250	588	475	425						
Maribor . . .	50	750	1150	5		325	3						
Ptuj	50	7	13	540	435	410	320						

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.
Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zasnamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme

Dne 6. februarja v Gornjem Gradcu**.
Dne 7. februarja v Celju*; v Dobovi**, okr. Celje; v Ormožu*; v Vidmu*, okr. Brežice; v Lipnici.

Dne 8. februarja v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejem); v Rogatcu (sejem z veliko živino).

Dne 9. februarja v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Mariboru*; v Konjicah**; v Pilštanju**, okr. Kozje.

Dne 10. februarja v Gradcu (sejem z rogato živino); pri Sv. Juriju ob juž. žel.**; okr. Celje; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); na Ptuj (sejem s ščetinarji).

Dne 11. februarja v Gradcu (sejem z mlado živino).

Dne 12. februarja v Brežicah (svinjski sejem); na Gomilici**, okr. Lipnica; v Vuzenici**, okr. Marnberg.

Dne 14. februarja v Brežicah**; v Žalcu**, okr. Celje; na Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Račah*, okr. Maribor; v Sevnici**.

Dne 15. februarja v Ljutomeru**; v Ormožu (svinjski sejem); v Arvežu (sejem z drobnico); v Radgoni*.

Dne 16. februarja v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Podplatu*, okr. Rogatec.

Dne 17. februarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Tržišču**, okr. Rogatec; na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Gradcu (sejem z rogato živino).

Dne 18. februarja v Gradcu (sejem z mlado živino).

Dne 19. februarja v Slovenjem Gradcu*, v Pišecah**, okr. Brežice; v Brežicah (svinjski sejem)

Dne 21. februarja v Poljčanah**, okr. Slov. Bistrica.

Dne 22. februarja v Teharjih**, okr. Celje; v Ormožu (svinjski sejem); pri Sv. Filipu-Verače**, okr. Kozje.

Dne 23. februarja na Gornji Poljskavi*, okr. Slov. Bistrica; na Spodnji Poljskavi*, okr. Slov. Bistrica; v Mariboru*; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje.

Dne 24. februarja v Radgoni**; pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Laškem**; v Slovenji Bistrici**; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Rogatcu**; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Kozjem**; v Arvežu**; v Gradcu (sejem z rogato živino).

Razglas

glede oddaje

subvencijskih ovnov

koroske jezerske pasme.

Ovni se bodo oddajali, kolikor jih bo na razpolago, primernim planinskim rejam po 20 K.

Prošnjiki jih morajo pravilno in redno krmiti in gojiti, ter jih za malo odškodnino dajati tudi drugim rejam na razpolago.

Lastnik jamči za ovna, dokler ni star dveh let, nakar preide popolnoma v njegovo last.

Poslali se bodo najbrže v aprilu ali maju; naročnik mora plačati voznino iz Solčave, postaja Železna Kaplja.

V Gradcu, 1. januarja 1910.

Od osrednjega odbora 25—W
c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

Superfosfate

rudninske in živalske, najbolj zanesljivo, izborno in ceno gnojilo s fosforjevo kislino

za vsako zemljo.

Vsebina strogo garantirana. Zajamčen hiter učinek, največji pridelki. 5—12

Za poletne naseve nezogibno potrebno.

Dalje

amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate pošiljajo

tvornice za umetna gnojila, trgovci, kmetijske zadruge in društva.

Pisarna: Praga, Prikopy 17.

Izvirna „Melotte“

je v alpskih deželah najbolj priljubljena in razširjena

mlečna centrifuga.

Močno in solidno narejena.

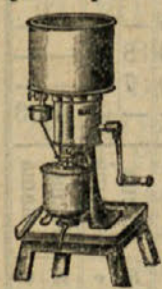
Posname izborno in ne potrebuje nobenih popravil.

Ker je zelo preprosta, lahko dela vsak otrok ž njo.

Zajamčen je najboljši uspeh in najbolj natančen posnetek.

Konkurenčne stroje zamenjujemo za „Melotte“. Model 1909 je v marsicem zboljšán. 53—12 Dobri zastopniki zaželjeni.

Melotte-Werke, Dunaj, IV. Mayerhofgasse 16.

Gozdne rastline

jako lepe, mnogo milijonov, raznih vrst, ponuja c. in kr. logarski mojster Rud. Hacker v Kraljevem Gradcu iz lastnih drevesnic in sicer: smreke, bore, macesne, jelke, bogov trn, hraste, navadne in rdeče ameriške, weymutovke, tuje, virginsko borovico, jesen, javor, jelše, breze, breste, bukve, lipe, beli glog in razne rastline, tudi za vrtno nasade, ograje i. t. d. Zavoj v mahu brezplačno, jerbasi za lastno ceno. Zahtevajte cenik, ki obseza jasno kratko navodilo za nestrokovnjake. Gozdne rastline gredo sedaj kot brzo blago skoro za tovrno voznino. 39—2

Ure na obroke

dobi vsakdo.

Štv. 72. prava 14 karatna zlata Plaqué ura za gospode ali dame, fino gravirano kolesje na kamenih, K 20.— Ista z dvojnim pokrovcem K 25.—

Štv. 73. Prava srebrna ura za gospode ali dame, s tremi zelo močnimi srebrnimi pokrovcji, obilno gravirana, s sliko konja, jelena, leva ali pokrajine, dobro kolesje, točno regulirana K 30.—

Štv. 74. Zadnja novost: Srebrna osemdnevna remonterka za gospode, ki teče enkrat navita neprenehoma 8 dni, na rubinih vidno zunaj K 35.—

Štv. 75. Prekrasna tula remonterka za gospode ali dame s 3 pokrovcji in pozlačeno krono, zanesljivo kolesje K 18.—

Štv. 76. Niklasta remonterka za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana K 8.—

Cene se razumejo na obroke po 2 K mesečno; pri naročilu pa se mora polovica zneska poslati naprej ali pa plačati po povzetju.

Wiener Uhrenhaus Heinrich Weiss

Dunaj XIV, 1/L. G. 259—24

2 kroni mesečno.

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(postavno zavarovan)

pristen edino z nuno kot varstveno znamko.

Dober zoper želodčne krče, napetja, zasluženost, motenje prebave, kašelj, boleznj na pljučih, prsih, hripavost i. t. d. Zunaj čisti rano, lajša bolečine. 12 malih ali 6 velikih steklenic ali 1 posebno velika 5 kron.

Lekarnarja A. Thierryja edino pristna centifolijska maža

učinkuje zanesljivo pri tvorih, ranah in vnetjih, pa naj so še tako stara. 2 dozi 3 krome 60 vinarjev. Pišite lekarni 69—12 „pri angelju varhu“

A. Thierry, Pregrada pri Rogatcu.

Dobita se tudi v večini lekarn.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Razglas

glede oddaje

subvencijskih merjascev.

P. n. člani bodo dobili iz plemenskih vzrejalšč c. kr. kmetijske družbe po meri sredstev, ki so na razpolago, subvencijske merjasce, če bodo poslali pravilno izpolnjene reverze s 30 K za vsakega merjasca potom naših podružnic najpозnejše do 15. marca t. l.

Prošnjiki morajo merjasce pravilno krmiti in gojiti, vpisovati vsak skok in oddajati merjasca za malo odškodnino (ne nad 50 v) tudi za druge prasice na razpolago.

Za merjasca jamčijo, dokler ni star popolnoma 2 leti, na kar preide popolnoma v njihovo last.

Redoma se lahko nastavi v vsakem kraju le po en merjasce, če pa jih je potreba več, mora podružnica to potrditi.

V Gradcu, 1. januarja 1910.

Od osrednjega odbora 24—W
c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

Za jesensko gnojenje

travnikov, njiv, deteljišč se poleg Tomažev žilindre, superfosfata in kostne moke neobhodno rabi dodatek

kajnita ali 40% kalijeve soli.

Samo tam, kjer se poleg fosforjeve kisline in dušika daje tudi kalij, je mogoče računati na popolen pridelok.

Kalijeva gnojila (kajnit, 40% kalijevo sol) pošiljajo in prodajajo vse kmetijske podružnice in njih zveze pod pogoji kalijevega sindikata.

Pojasnila in knjižico o porabi vseh gnojil razpošilja brezplačno

kmetijska posredovalnica kalijevega sindikata v Gradcu, Raubergasse št. 11. 27—W

Nadomestek za gumi!

Zamaški iz papirja „Hermetič“ za mlečne kanglje, zavitke masla in sira. Artur Weinberger Hodonin. 30—W

Za poskus zastoj.

Stroje za valjenje

za domačo in divjo perutnino, patentirane. 10 let preskušane od K 30.— naprej ima 15—12

G. Mücke Reisenberg 127 pri Danaju.

Oznanila v „Gospodarskem Glasniku“ dosežejo pri veliki izdaji največjo razširjatev.